

GEZ

# KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość  
**Wyszanów**

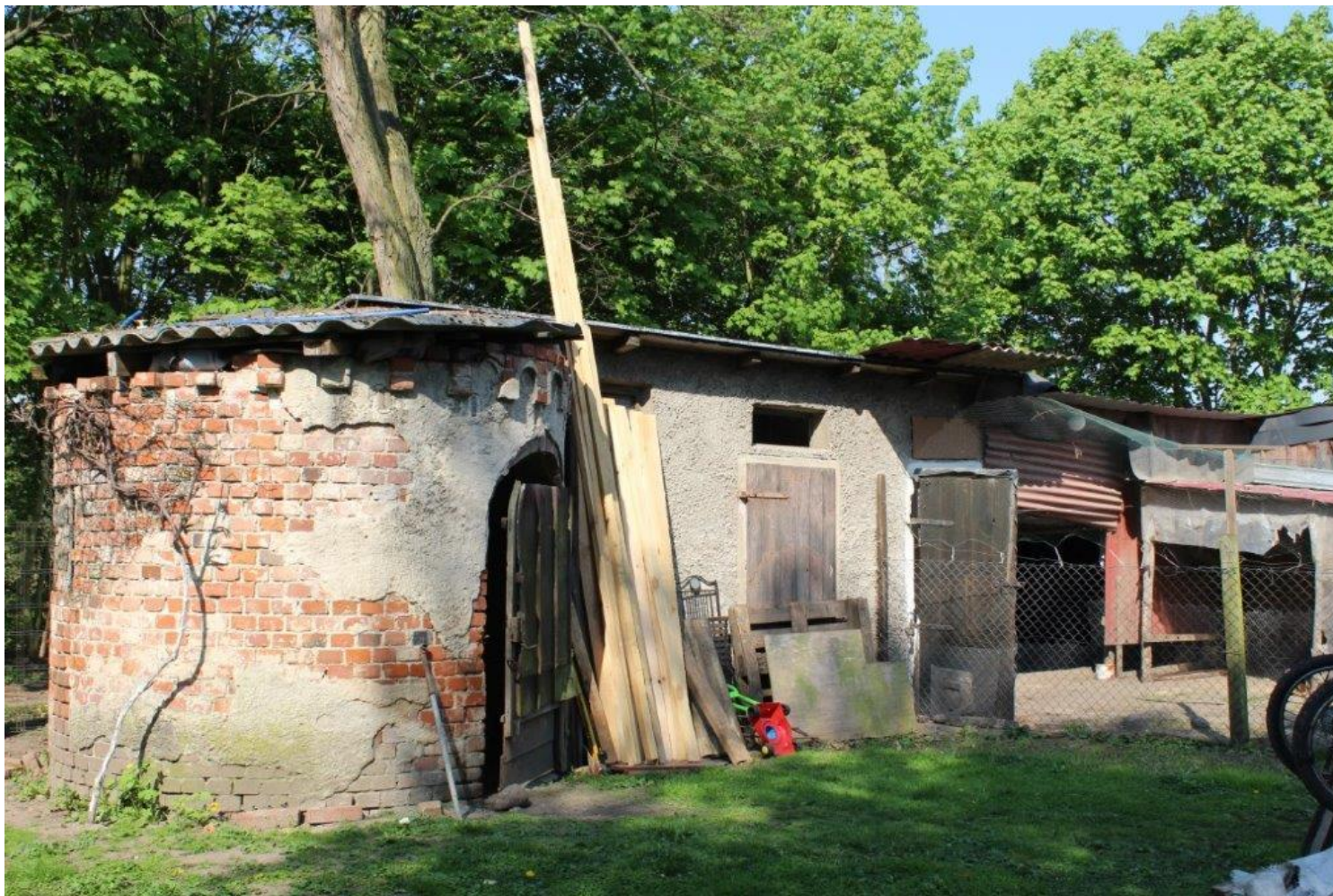
1. Nazwa

**SZALET PRZY SZKOLE**

2. Czas powstania

1907 r.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym



Widok na elewację wschodnią.

4. Adres

**Wyszanów 16**  
**67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna  
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

**Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Wyszanów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A z dn. 30 grudnia 1999 r., poz. 264).**

8. Historia, opis i wartości

**Historia.**

Wyszanów -wieś o średniowiecznej metryce, wzmiankowana w związku z – istnieniem miejscowego kościoła, który to uległ zniszczeniu w konsekwencji sporu toczonego między protestantami a katolikami w XVI. wieku. Rozwój Wyszanowa nastąpił w wieku XIX, kiedy to przeprowadzono szerokie prace melioracyjne związane z regulacją koryta pobliskiej Odry, co w konsekwencji przyczyniło się do rozwoju handlu rzecznoego i otwarcia nad brzegiem Baryczy Pruskich Królewskich Magazynów Soli. Do 1945r. Wyszanów ponadto posiadał znaczenie jako miejscowość wypoczynkowa. Z uwagi na dogodne położenie nad Baryczą i walory krajobrazu cieszył się on dużym zainteresowaniem mieszkańców pobliskiego Głogowa i Wschowy. Budynek wieży bramnej w Wyszanowie został wzniesiony w 1907 r., z inicjatywy nieznanego z imienia przedstawiciela rodu Gilka-Böttzow, dzierżącego w posiadaniu okoliczne dobra. Strzegł on wjazdu na teren założenia parkowo-pałacowego zlokalizowanego nad brzegiem Baryczy. Obiekt, podobnie jak nie zachowane do dzisiaj budynki folwarczne zbudowano w duchu historyzmu, ze szczególnym upodobaniem do form stylowych charakterystycznych dla architektury gotyckiej. W przylegającym do wieży budynku oficyny mieściły się mieszkania robotników pracujących na terenie folwarku. Po 1945 obiekt został przejęty przez PGR Górczyna i służył jako siedziba szkoły podstawowej i przedszkola oraz mieszkania nauczycieli.

**Opis.**

Budynek położony na zapleczu budynku bramnego i dawnej oficyny. Parterowy obiekt składa się z dwóch członów: prostokątnej dobudówki nakrytej dachem dwuspadowym i części założonej na planie okręgu. W części okrągłej znajdują się drewniane drzwi w otworze zamkniętym łukiem pełnym oraz arkadkowy gzyms wieńczący.

**Wartości.**

Budynek szaletu prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem architektury folwarcznej z początku XX wieku, która bardzo nielicznie zachowała się.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

**Stan zachowania.**

Budynek pokryty jest blachą falistą, częściowo pozbawiony tynku. Od północy dostawione przybudówki, które wpływają negatywnie na odbiór obiektu.

**Postulaty dotyczące konserwacji.**

Obiekt zlokalizowany jest na terenie dawnego założenia pałacowo-parkowego jest elementem rozbudowy z początku XX wieku wraz z budynkiem bramnym i oficyną tworzą kompleks powstały w tym samym czasie. W związku z powyższym, wszelkie prace w obrębie budynku należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi. Bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Wskazane jest przywrócenie pokrycia dachowego.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

**Bartosz Idryjan**

**20.09.2021r.**

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)\*

\*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków